

Andrew Gourie (urednik): **Geomorphological Techniques**. 395 strani, 8 fotografij, 112 skic, 69 diagramov in 41 tabel. George Allen & Unwin, London 1981.

To je zajeten in bogato opremljen priročnik, ki ga je napisala skupina sedmih angleških geomorfologov z namenom, prikazati in ovrednotiti najnovejše tehnike geomorfološkega proučevanja. Pri tem se niso omejili zgolj na tradicionalne geomorfološke tehnike zbiranja in proučevanja podatkov o reliefu, ampak so vključili tudi številne tehnike iz sorodnih ved (hidrologija, geologija, geografija, pedologija, inženirska geologija, itd.), ki jih lahko geomorfolog koristno uporabi pri svojem delu.

Knjiga je razdeljena na pet delov: Uvod, Oblika, Lastnosti materiala, Proces in Razvoj. Kot nam povedo že naslovi, so najprej predstavljene metode morfometrične analize reliefa (rečne mreže, rečnih korit in pobočij), sledijo načini proučevanja materiala, ki sodeluje v geomorfoloških procesih (ugotavljanje fizikalnih in kemičnih značilnosti ter trdnosti materiala s pomočjo rentgena, elektronskega mikroskopa, spektroskopa, pa tudi klasične metode), ugotavljanje ter merjenje geomorfoloških procesov (preperevanje, pobočni procesi, raztapljanje, procesi v rečnem koritu, ledeniški, eolski in abrazijski procesi) ter metode datiranja (radiokarbonska analiza, stabilni izotopi, dendrokronologija, lihenometrija, proučevanje šote in jezerskih sedimentov, nekdanjih obrežij, fosilnih prsti, itd.).

Večina delovnih postopkov je prikazana zelo na kratko, tako da knjiga ne more služiti kot metodološki priročnik. Avtorji so jo izdelali le kot kažipot za podrobnejše seznanjanje z opisanimi postopki, pri čemer je koristna tudi obsežna bibliografija (1800 naslovov), pretežno angleška in ameriška, ki pa je nam le težko dosegljiva. Tudi zaradi tega nam nudi knjiga zelo bogat vpogled v najnovejše dogajanje na mnogih področjih vrhunskega geomorfološkega proučevanja.

Karel Natek

John R.G. Townshend (urednik): **Terrain Analysis and Remote Sensing**. 232 strani, 66 fotografij, 56 skic, 8 diagramov in 40 tabel. George Allen & Unwin, London 1981.

Knjiga prikazuje najnovejše metode proučevanja zemeljskega površja s pomočjo satelitskih posnetkov. Na izbranih primerih so poskušali avtorji prikazati najnovejše metode zbiranja podatkov in analize teh posnetkov za potrebe kartiranja naravnih virov, ki so se v zadnjem desetletju uveljavile predvsem v razvitem svetu.

Vsebina je razdeljena na enajst poglavij, od katerih so najzanimivejša naslednja: Analiza posnetkov in njihova interpretacija za kartiranje naravnih virov, Regionalizacija in podatki s posnetkov, Uporaba posnetkov Landsata za inventarizacijo površinskega pokrova, Metode kartiranja za napovedovanje erozije prsti, Kartiranje naravnih virov v puščavskem in polpuščavskem svetu ter v tropskih poplavnih ravninah.

V prvih poglavjih najdemo splošna razmišljanja in praktične napotke za pridobivanje ustreznih podatkov iz teh virov, možnosti uporabe elektronske obdelave podatkov s posnetkov ter postopke rajonizacije po različnih kriterijih. V drugem delu je prikazanih pet primerov uporabe teh metod pri praktičnem proučevanju pokritosti in izrabe tal (južna Italija), linijske erozije prsti ter ugotavljanju občutljivosti površja za erozijo (južna Italija), reliefnih oblik in odtekanja padavinske vode (Nubijske gore v Sudanu), pobočij in pobočnih procesov (Jordanija) ter morfologije dolinskega dna in izrabe tal (Tanzanija).